

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

«   »   2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

для студентів

спеціальності

C1 Економіка та міжнародні економічні
відносини (C1.01 Економіка)

освітнього рівня

другого (магістерського)

освітньої програми

2.C1.01.01 Міжнародна економіка

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 0915/25
Підписав відділ моніторингу якості освіти
Григорук
(Підпис)
«29» серпня 2025 р.

Київ – 2025

Розробник:

Шлапак Алла Василівна, доктор економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та інноваційного розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Лойко Валерія Вікторівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 28 серпня 2025 р. № 15.

Завідувач кафедри

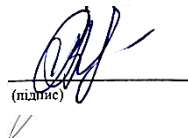

Валерія ЛОЙКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 051.00.02 Міжнародна економіка

28.08.2025 р.

Керівник освітньої програми

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму перевірено

28.08.2025 р.

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	50	104
Форма підсумкового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування науково обґрунтованого цілісного уявлення про методологію наукового дослідження та навичок практичного застосування методів наукового пошуку для вирішення сучасних науково-прикладних завдань соціально-економічного спрямування.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати розуміння базових підходів та понять з методології та методів економічних досліджень; сформувати здатність самостійно визначати та структурувати різні науково-пошукові завдання; сформувати навички обґрунтування вибору, застосування загальних та спеціальних методів економічного дослідження; освоїти методичні засади апробації та публікації результатів наукового дослідження.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- понятійний та категорійний апарат організації та проведення наукових досліджень;
- соціально-економічну сутність та зміст наукової діяльності;
- методологію організації та проведення наукових досліджень;
- критерії якості та ефективності організації та проведення наукових досліджень;
- технологію розробки, організації та проведення наукових досліджень;

- сучасні економіко-математичні методи та моделі проведення наукових досліджень;

- ознаки академічного плагіату та методи запобігання йому;

вміти:

- представити предметну область наукового дослідження у вигляді системи та моделі;

- описати методологію наукового соціально-економічного дослідження;

- ідентифікувати та обґрунтувати ключові проблеми у функціонуванні соціально-економічних систем;

- організувати та провести наукове соціально-економічне дослідження;

- здійснювати комплексне оцінювання переваг та недоліків впровадження запропонованих науково-практичних результатів на основі методів критеріального аналізу та експертних оцінок;

- обґрунтувати науково-практичні результати соціально-економічного дослідження;

- провести апробацію науково-практичних результатів соціально-економічного дослідження.

Програмні компетентності:

ЗК1	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК6	Здатність розробляти та управляти проектами
ЗК7	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК8	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні
СК3	Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки
СК9	Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері

Програмні результати навчання:

РН01	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем
РН04	Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень
РН05	Дотримуватися принципів академічної доброчесності
РН07	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень
РН08	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань
РН09	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень
РН10	Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами
РН15	Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із

	врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ П/ п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семінари		
Змістовий модуль 1.							
1	Тема 1. Сутність наукових досліджень	10	2	2	-	-	6
2	Тема 2. Класифікація видів наукових досліджень	10	2	2	-	-	6
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		22	4	4	-	2	12
Змістовий модуль 2.							
3	Тема 3. Методологія наукового дослідження	10	2	2	-	-	6
3	Тема 4. Вибір та формулювання теми дослідження.	10	2	2	-	-	6
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		22	4	4		2	12
Змістовий модуль 3.							
5	Тема 5. Етапи дослідження. Логіка наукового методу	10	2	2	-		6
6	Тема 6. Інформаційні джерела економічних наукових досліджень	10	2	2			6
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		22	4	4	-	2	12
Змістовий модуль 4							
7	Тема 7. Етика наукових досліджень. Академічна доброчесність.	11	2	2	-		7
8	Тема 8. Вимоги до виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Презентація результатів.	11	2	2	-		7
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		24	4	4		2	14
Семестровий контроль		30					
Разом		120	16	16		8	50

Тематичний план для заочної форми навчання

№ П/ п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семінари		
Змістовий модуль 1.							
1	Тема 1. Сутність наукових досліджень	15	1	1	-		13
2	Тема 2. Класифікація видів наукових досліджень	15	1	1	-		13
Разом за змістовим модулем		30	2	2	-		26
Змістовий модуль 2.							
3	Тема 3. Методологія наукового дослідження	15	1	1	-		13
4	Тема 4. Вибір та формулювання теми дослідження.	15	1	1	-		13
Разом за змістовим модулем		30	2	2			26
Змістовий модуль 3.							
5	Тема 5. Етапи дослідження. Логіка наукового методу	15	1	1	-		13
6	Тема 6. Інформаційні джерела економічних наукових досліджень	15	1	1			13
Разом за змістовим модулем		30	2	2	-		26
Змістовий модуль 4							
7	Тема 7. Етика наукових досліджень. Академічна доброчесність.	15	1	1	-		13
8	Тема 8. Вимоги до виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Презентація результатів.	15	1	1	-		13
Разом за змістовим модулем		30	2	2			26
Разом		120	8	8	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Сутність наукових досліджень

Наука як система знань. Основні категорії науки. Парадигма наукових досліджень: онтологія, гносеологія, методологія. Категоріальний апарат, галузі та об'єкти наукових досліджень. Ключові поняття у дослідженні: мета, об'єкт і предмет наукового дослідження. Докази, обґрунтування, аргументація. Мислення вищого порядку.

Тема 2. Класифікація видів наукових досліджень

Класифікація видів наукових досліджень: фундаментальні і прикладні; пошукові, описові і пояснювальні. Теоретичні і емпіричні рівні наукових досліджень. Специфіка емпіричного і теоретичного пізнання та його методи. Складові теоретичного пізнання: концепція і теорія. Компоненти теорії: факт, проблема, ідея, наукова гіпотеза. Складові емпіричного дослідження: методи польового дослідження та практичної перевірки.

Змістовий модуль 2

Тема 3. Методологія наукового дослідження

Сукупність принципів, видів, форм і методів наукового дослідження. Принцип єдності теорії і практики, принцип системності, об'єктивності, принцип декомпозиції, абстрагування. Класифікація методів наукового дослідження: загальнонаукові та спеціальні методи.

Тема 4. Вибір та формулювання теми дослідження

Критерії вибору теми дослідження. Формулювання і деталізація загального напрямку дослідження. Основні методи формулювання і коригування загального напрямку дослідження (оцінка власних сильних сторін та інтересів, ознайомлення з темами докторських досліджень минулих років, моніторинг літератури, ведення зошита ідей, дослідження власних пріоритетів, метод мозкового штурму). Метод Делфі та сценарний аналіз. Формулювання теми дослідження (формулювання контрольних питань, цілей дослідження, складання плану і його структура). Графік виконання дослідницької роботи, ресурси. Складання списку літературних джерел.

Змістовий модуль 3

Тема 5. Етапи дослідження. Логіка наукового методу

Формальна структура дослідження та основні цілі. Завдання та етапи дослідження. Керівні принципи наукового дослідження. Завдання, дії та цілі в процесі дослідження. Логічні операції дослідження.

Тема 6. Інформаційні джерела економічних наукових досліджень

Вивчення зібраних даних. Порівняння загальних показників. Порівняння пропорцій і загальних показників. Розподіл значень змінних. Зв'язок між

значеннями змінних показників. Статистичне описання даних. Оцінка ступеня залежності змінних. Вивчення загальних трендів розвитку економічних процесів.

Прогнозування і форсайт. Загальне поняття якісного аналізу. Категоризація даних. Стратегії якісного аналізу. Кількісне представлення якісних даних.

Змістовий модуль 4

Тема 7. Етика наукових досліджень. Академічна доброчесність.

Етичні кодекси як моральні регулятори поведінки науковця. Різновиди академічного плагіату: (привласнення авторства, копіювання чужих матеріалів без належного оформлення цитування; поєднання власних та запозичених аргументів без належного цитування; приховане некоректне запозичення, само плагіат, парафраза, компіляція). Методи та інформаційні системи контролю за плагіатом. Показники оригінальності текстів наукових робіт. Соціальна та юридична відповідальність дослідника. Проблеми наукової творчості: внесок власних ідей у цивілізаційний науковий доробок. Визначення поняття та принципи академічної доброчесності (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту»). Нормативні документи міжнародних організацій щодо академічної доброчесності. Прояви академічної недоброчесності в нормативній базі. Види плагіату. Системи перевірки на текстові збіги. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Тема 8. Вимоги до виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Презентація результатів.

Загальні вимоги до підготовки кваліфікаційної роботи. Тематика дослідження. Загальні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи. Етапи виконання кваліфікаційної роботи. Рецензування та апробація наукового дослідження. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи. Захист кваліфікаційної роботи. Ризики та результативність наукових досліджень. Структура звіту про проведене дослідження (резюме, вступ, огляд літератури, методи, результати, висновки, список використаної літератури, додатки). Програмні продукти для презентації.

Використання наочного матеріалу та мультимедійної техніки.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (денна форма)

№ з/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на практичних заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				59		59		59		59
Розрахунок коефіцієнта			236:60=3,93							
Екзамен			40							
Загалом			100							

6.1.2. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (заочна форма)

№ з/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на практичних заняттях	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Разом				22		22		22		22
Розрахунок коефіцієнта			88:60=1,47							
Екзамен			40							
Загалом			100							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна / заочна	Бали денна / заочна
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Сутність наукових досліджень	6/13	5/5
2	Тема 2. Класифікація видів наукових досліджень	6/13	5/5
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 3. Методологія наукового дослідження	6/13	5/5
4	Тема 4. Вибір та формулювання теми дослідження.	6/13	5/5
Змістовий модуль 3.			
5	Тема 5. Етапи дослідження. Логіка наукового методу	6/13	5/5
6	Тема 6. Інформаційні джерела економічних наукових досліджень	6/13	5/5
Змістовий модуль 4.			
7	Тема 7. Етика наукових досліджень. Академічна доброчесність.	7/13	5/5
8	Тема 8. Вимоги до виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Презентація результатів.	7/13	5/5
Разом		50/104	40 /40

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії	Обґрунтування критеріїв	Бали
1	2	3
Розуміння завдання	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
Повнота розкриття теми	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
Логіка викладу інформації	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
Креативність	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
Культура змістового наповнення відповідей	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
Разом		5 балів

6.3. Завдання для роботи на практичних заняттях та критерії їх оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна / заочна	Бали денна / заочна
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Сутність наукових досліджень.	2/1	10/5
2	Тема 2. Класифікація видів наукових досліджень.	2/1	10/5
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 3. Методологія наукового дослідження.	2/1	10/5
4	Тема 4. Вибір та формулювання теми дослідження.	2/1	10/5
Змістовий модуль 3.			
5	Тема 5. Етапи дослідження. Логіка наукового методу	2/1	10/5
6	Тема 6. Інформаційні джерела економічних наукових досліджень	2/1	10/5
Змістовий модуль 4.			
7	Тема 7. Етика наукових досліджень. Академічна доброчесність.	2/1	10/5
8	Тема 8. Вимоги до виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Презентація результатів.	2/1	10/5
Разом		16/8	80 /40

Критерії оцінювання практичних занять:

Форма подання результатів: надсилання файлу з відповіддю у ЕНК.

Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка – 10/5 балів виставляється якщо завдання виконано повністю, вірно, структуровано, наведено необхідні пояснення, розрахунки виконані вірно.

Бали знижуються, якщо у невірні або відсутні базові положення завдання (мінус 1-2-3... бали в залежності від завдання), якщо завдання не виконано - 0 балів.

Термін здачі: відповідь на практичному занятті з відповідної теми, якщо заняття проводиться аудиторно, або термін, вказаний викладачем, якщо заняття дистанційне.

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які здобувач освіти набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється шляхом проведення письмового завдання через систему електронного навчання Університету.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 1 – 25. Складається з письмового завдання за темами 1-2.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 2 – 25. Складається з письмового завдання за темами 3-4.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 3 – 25. Складається з письмового завдання за темою 5-6.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 4 – 25. Складається з письмового завдання за темами 7-8.

При виконанні модульної контрольної роботи необхідно слідкувати за терміном виконання та за часовим обмеженням.

Критерії оцінювання модульного контролю у вигляді письмового завдання:

24-25	Відповідь повна, цілком правильна, відображає глибоке розуміння теми, логічно повністю структурована. Аргументи чітко обґрунтовані, переконливі, використовуються фактичні дані та авторитетні джерела, підкріплені логікою доведення. Вдало підібрані та використані джерела та приклади, що глибоко розкривають тему. Містить креативні ідеї та механізми реалізації в практичній діяльності. Аналіз економічних подій і явищ повний, з наданими висновками та наданими способами практичного використання вирішених питань. Сценарії, стратегії розвитку соціально-економічних систем добре розроблені, з урахуванням специфічних фактів та застосуванням додаткових знань або моделей. В роботі дотримано принципів академічної доброчесності, оформлена відповідно до вимог
20-23	Відповідь правильна, логічна та структурована, але містить незначні неточності або пропуски. Аргументація в цілому переконлива, підкріплена фактичними даними та логікою доведення, але має незначні слабкі місця. Добре підібрані джерела та приклади, з невеликими недоліками. Відповідь містить креативні ідеї, але не всі можуть бути практично реалізовані. Аналіз економічних подій і явищ достатній, з наданими висновками, що є формально узагальненими. Сценарії, стратегії розвитку соціально-економічних систем добре розроблені, але не всі аспекти враховані чи потребують деяких уточнень. Робота оформлена відповідно до вимог, дотримано принципів академічної доброчесності
15-19	Відповідь в цілому правильна, але має кілька помилок або пропусків. Аргументація переконлива, але не завжди підкріплена достатньою кількістю джерел. Аналіз економічних подій і явищ частковий, з наданими висновками, оцінка ризиків та наслідків є поверхневою, без критичної аргументації. Недостатнє узагальнення викладеного матеріалу. Робота оформлена відповідно до вимог, незначні порушення принципів академічної доброчесності
10-14	Відповідь стосується теми, частково структурована, при цьому містить багато помилок або недоліків. Відповідь недостатньо аргументована, не переконлива або поверхнева, бракує фактичних даних. Джерела, дані та обґрунтування частково відповідають темі. Аналіз економічних подій і явищ частковий, з наданими окремими висновками, але без оцінки ризиків та наслідків. Відсутні узагальнення і системність викладеного матеріалу. В роботі частково порушено принципи академічної доброчесності
5-9	Відповідь частково стосується теми, містить суттєві помилки. Відповідь нелогічна та погано структурована. Слабка аргументація, факти не підкріплені джерелами, або відсутні. Часткове виконання завдань, спроба проведення аналізу та оцінки ризиків та наслідків. В роботі допущено багато помилок. В роботі не

	дотримано принципів академічної доброчесності. Оформлення роботи не відповідає вимогам, багато помилок.
0-4	Відповідь відсутня або не відповідає темі. Відсутня логіка, структура та аргументація. Відсутність аргументації або використання нерелевантних джерел. Оформлення не відповідає вимогам. Відсутні спроби визначення чи розв'язання поставлених завдань, проведення аналізу, синтезу, опису подій та явищ, оцінки ризиків та наслідків. В роботі грубо порушено принципи академічної доброчесності

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
1	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	Підготовка аналітичної доповіді	25 балів
2	Теми 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	Підготовка аналітичної доповіді	25 балів
3	Тема 5, 6 згідно з тематичним планом дисципліни	Підготовка аналітичної доповіді	25 балів
4	Теми 7, 8 згідно з тематичним планом дисципліни	Підготовка аналітичної доповіді	25 балів

6.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – залік. Підсумковий семестровий контроль проводиться за результатами поточного контролю та оцінюється від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

6.5. Форми проведення підсумкового контролю

Семестровий контроль – екзамен. Екзамен проводиться в очній або дистанційній формі (онлайн в середовищі Moodle) і включає 40 тестів, які охоплюють весь зміст курсу.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально, тому за 40 тестових завдань студент може одержати максимально 40 балів.

Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Охарактеризуйте науку як систему знань.
2. Надайте визначення понять: онтологія, гносеологія, методологія.

3. Надайте визначення понять: мета, об'єкт і предмет наукового дослідження.

4. Надайте визначення понять: докази, обґрунтування, аргументація.

5. Наведіть класифікацію видів наукових досліджень: фундаментальні і прикладні; пошукові, описові і пояснювальні.

6. Охарактеризуйте теоретичні і емпіричні рівні наукових досліджень.

7. Охарактеризуйте складові теоретичного пізнання: концепція і теорія.

8. Надайте визначення понять: факт, проблема, ідея, наукова гіпотеза.

9. Охарактеризуйте складові емпіричного дослідження: методи польового дослідження та практичної перевірки.

10. Надайте характеристику сукупності принципів, видів, форм і методів наукового дослідження.

11. Охарактеризуйте принципи єдності теорії і практики, принцип системності.

12. Охарактеризуйте принципи об'єктивності, принцип декомпозиції, абстрагування.

13. Наведіть класифікацію методів наукового дослідження: загальнонаукові та спеціальні методи.

14. Опишіть критерії вибору теми дослідження.

15. Охарактеризуйте основні методи формулювання і коригування загального напрямку дослідження (оцінка власних сильних сторін та інтересів, ознайомлення з темами докторських досліджень минулих років, моніторинг літератури, ведення зошита ідей, дослідження власних пріоритетів, метод мозкового штурму).

16. Надайте характеристику методу Делфі та методу сценарного аналізу.

17. Надайте характеристику етапам формулювання теми дослідження (формулювання контрольних питань, цілей дослідження, складання плану і його структура).

18. Опишіть послідовність складання графіка виконання дослідницької роботи та списку літературних джерел.

19. Опишіть формальну структуру дослідження та основні цілі.

20. Опишіть послідовність формування завдань та етапів дослідження.

21. Керівні принципи наукового дослідження. Завдання, дії та цілі в процесі дослідження. Логічні операції дослідження.

22. Опишіть послідовність вивчення зібраних даних та статистичний опис даних.

23. Опишіть процес вивчення загальних трендів розвитку економічних процесів.

24. Опишіть процес визначення зв'язку між значеннями змінних показників. Оцінка ступеня залежності змінних.

25. Охарактеризуйте загальне поняття якісного аналізу та стратегії якісного аналізу.

26. Охарактеризуйте методи прогнозування і форсайту.

27. Опишіть етичні кодекси як моральні регулятори поведінки науковця.
28. Охарактеризуйте різновиди академічного плагіату: (привласнення авторства, копіювання чужих матеріалів без належного оформлення цитування; поєднання власних та запозичених аргументів без належного цитування; приховане некоректне запозичення, само плагіат, парафраза, компіляція).
29. Опишіть методи та інформаційні системи контролю за плагіатом.
30. Назвіть показники оригінальності текстів наукових робіт.
31. Надайте характеристику соціальній та юридичній відповідальності дослідника.
32. Надайте визначення поняття та принципи академічної доброчесності (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту»).
33. Охарактеризуйте нормативні документи міжнародних організацій щодо академічної доброчесності.
34. Опишіть прояви академічної недоброчесності в нормативній базі.
35. Охарактеризуйте системи перевірки на текстові збіги.
36. Надайте характеристику видів відповідальності за порушення академічної доброчесності.
37. Назвіть загальні вимоги до підготовки кваліфікаційної роботи.
38. Охарактеризуйте етапи виконання кваліфікаційної роботи.
39. Охарактеризуйте процеси рецензування та апробації наукового дослідження.
40. Назвіть критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.
41. Опишіть зміст структурних компонентів проведеного дослідження (резюме, вступ, огляд літератури, методи, результати, висновки, список використаної літератури, додатки).
42. Охарактеризуйте програмні продукти для презентації.
43. Опишіть процедуру захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

7. Навчально-методична карта дисципліни (для денної форми навчання)

Разом: 120 год., лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., модульний контроль – 8 год., семестровий контроль – 30 год., самостійна робота – 50 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.		Змістовий модуль 2.		Змістовий модуль 3.		Змістовий модуль 4	
Кількість балів	59		59		59		59	
Лекції	Тема 1 (1 бал)	Тема 2 (1 бал)	Тема 3 (1 бал)	Тема 4 (1 бал)	Тема 5 (1 бал)	Тема 6 (1 бал)	Тема 7 (1 бал)	Тема 8 (1 бал)
Практичні заняття	Тема 1 (11 балів)	Тема 2 (11 балів)	Тема 3 (11 балів)	Тема 4 (11 балів)	Тема 5 (11 балів)	Тема 6 (11 балів)	Тема 7 (11 балів)	Тема 8 (11 балів)
Самостійна робота	10 балів		10 балів		10 балів		10 балів	
Модульний контроль	25 балів		25 балів		25 балів		25 балів	
Підсумковий рейтинговий бал – 236								
Коефіцієнт переведення рейтингу у 60-бальну шкалу 3,93								
Екзамен	40							
Разом	100							

(для заочної форми навчання)

Разом: 120 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 104 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.	Змістовий модуль 2.	Змістовий модуль 3.	Змістовий модуль 4
Кількість балів	22	22	17	22
Лекції	Тема 1 (0,5 балів) Тема 2 (0,5 балів)	Тема 3 (0,5 балів) Тема 4 (0,5 балів)	Тема 5 (0,5 бали) Тема 6 (0,5 бали)	Тема 7 (0,5 бали) Тема 8 (0,5 бали)
Практичні заняття	Тема 1 (5,5 балів) Тема 2 (5,5 балів)	Тема 3 (5,5 балів) Тема 4 (5,5 балів)	Тема 5 (5,5 балів) Тема 6 (5,5 балів)	Тема 7 (5,5 балів) Тема 8 (5,5 балів)
Самостійна робота	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Підсумковий рейтинговий бал – 88				
Коефіцієнт переведення рейтингу у 60-бальну шкалу –1,47				
Екзамен	40			
Разом	100			

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Базалій М.М. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: КНТЕУ, 2021, 320 с.
2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
3. Данильян О. Г. Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
5. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Харків: Право, 2023. 31 с.

Додаткова

1. Bouchrika I. Types of Research Design in 2024: Perspective and Methodological Approaches. *Research com. Research* May 16, 2024. URL: <https://research.com/research/types-of-research-design>
2. Paldam M. Methods Used in Economic Research: An Empirical Study of Trends and Levels. *Economics*. 2021. Vol. 15(1). P. 28-42. URL: <https://doi.org/10.1515/econ-2021-0003>
3. Snyder H. Literature review as a research methodology: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*. 2019. Vol. 104. P. 333-339. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.07.039>
4. Лойко В.В., Руденко В.С. Методичний підхід до управління розвитком соціальної підсистеми в системі забезпечення економічної безпеки міста. Трансформація практики управління інноваційним розвитком соціально-економічних систем : колективна монографія [Електронне видання] / під заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В., к.е.н., доц. Пічик К.В. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2024. С. 360 – 402
5. Лойко В.В., Руденко В.С. Діагностика проблем соціального розвитку України за міжнародними експертними оцінками. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62 URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3909>
6. Лойко В.В., Руденко В.С. Тенденції змін та розвиток механізму забезпечення життєдіяльності українського суспільства в розрізі соціальної безпеки країни. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. № 1 (11). С. 199-207. DOI: <http://doi.org/10.32750/2023-0116>
7. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: Державний Стандарт України. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

8. Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки: Закон України ввід 16.07.1999 р. № 991-XIV : станом на 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>

9. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX : станом на 15.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2811-20#Text>

10. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII: станом на 16.08.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

11. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992. № 2657-XII : станом на 27.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/2657-12#Text>

12. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII : станом на 27.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text%2010>

13. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки : Розпорядження КМУ від 23 лютого 2022 р. № 286-р: чинний від 23.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>

14. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: Лист Міністерства освіти та науки України від 23.10.2018. № 1/9-650: чинний від 23.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>

9. Додаткові ресурси

1. National Bureau of Economic Research. URL: <https://www.nber.org/>
2. The World Intellectual Property Organization (WIPO). URL: <https://www.wipo.int/about-wipo/en/index.html>

3. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://ukrpatent.org/uk>

4. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>

5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> .

6. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua>